

[Nyboe Andersen.]

aftale får man alle fordelene for industrien uden at påtage sig ulemper. Man vil i praksis blive bundet i sin industri- og handelspolitik også ved en frihandelsaftale. Ganske vist kan aftalen opsiges af hver af parterne med 12 måneders varsel, og det anser modstanderne vel for en fordel. Det gør industrien imidlertid ikke. Den anser tværtimod dette for et moment af usikkerhed, som kan gøre langfristede dispositioner vanskeligere og mere risikable. Desuden omfatter frihandelsaftalen kun toldsatser, mens EF-samarbejdet efterhånden vil harmonisere en række tekniske forskrifter, sikkerhedsbestemmelser, veterinære og sundhedsmæssige kontrolforanstaltninger og andet, som i høj grad kan genere handelen. Aftalen giver heller ikke adgang til at konkurrere om offentlige kontrakter inden for EF. Endelig stilles man uden for den europæiske beslutningsproces, når det drejer sig om beslutninger inden for valutapolitik, handelspolitik og andet, som uundgåeligt får stor betydning også for vore industrielle afsætningsmuligheder.

Min konklusion er derfor den stik modsatte af den, som mindretallet og den nævnte pejece når til. Dansk industri vil få bedre og mere sikre afsætningsmuligheder inden for EF end under en frihandelsaftale, og samtidig vil et medlemskab i kraft af sine gunstige virkninger på betalingsbalancen og på hele samfundsøkonomien i høj grad lette finansieringen af industriens udvikling.

En frihandelsaftale for industrivarer er derfor ikke et tilfredsstillende alternativ til et medlemskab set fra industriens synspunkt, og den er det så meget mindre fra et samlet samfundsøkonomisk synspunkt, fordi den jo ikke omfatter andet end netop industrien.

Modstanderne gør sig da også anstrebninger for at pege på noget, der kan virke som et supplement til en sådan aftale, så alternativet til EF ligesom bliver mere troværdigt. Til den ende påstår man, at et dansk nej til EF vil bane vej for frugtbare nordiske forhandlinger. Jeg vil gerne bede modstanderne under denne debat — de få af dem, der ulejliger sig med at være til stede i salen under disse indlæg — om helt konkret at fortælle det høje ting og den danske og nordiske offentlighed, hvad disse frugtbare

nordiske forhandlinger egentlig skal gå ud på. De forhandlinger om Nordekaftalen, som den finske præsident slog i stykker i marts 1970, få uger efter at medlemmer af Finlands regering og rigsdag var gået ind for aftalen på Nordisk Råds møde i Reykjavik, var jo netop bygget op omkring en nordisk toldunion. På dette grundlag lykkedes det de danske forhandlere at fravriste de andre nordiske lande indrømmelser også på landbrugshandelens område, og der blev opnået ordninger også for fiskeriet. Men nu er der vel ingen, der forestiller sig, at der kan forhandles om en nordisk toldunion. Alle de nordiske lande, også Danmark og Norge, hvis resultatet skulle blive et nej i disse 2 lande, vil først og fremmest have en frihandelsaftale med EF. Derved bevarer de også deres indbyrdes frihandel, som de har fået gennem EFTA-samarbejdet, og på den baggrund kan det ikke have megen mening at forhandle om en nordisk toldunion for industrivarer, medmindre man da simpelt hen beslutter sig til at antage EF's ydre toldsatser, ikke af hensyn til den nordiske samhandel, men for at lette samarbejdet med EF. Men når der ikke er brug for en nordisk toldunion på industriens område, så er der heller ingen muligheder for et øget samarbejde af nogen betydning på landbrugets, på gartneriets, på fiskeriets område. Nordeforhandlingerne viste kun alt for tydeligt, at enhver indrømmelse til Danmark på disse felter alene var betinget af enighed om toldunionen. Noget lignende kan siges om et samarbejde på kapitalbevægelsernes område.

Det betyder ikke, at nordiske forhandlinger er udelukket også vedrørende spørgsmål af økonomisk betydning. Den danske, svenske og norske statsminister har netop i Oslo besluttet at forberede et konkret handlingsprogram inden for erhvervs politik, regionalpolitik og miljøbeskyttelse, som kan geunemføres også med Danmark og Norge som medlemmer af EF. Det vil for os være et nyttigt supplement til medlemskab, men det har ikke noget med et alternativ at gøre. Det viser klart, at det nordiske samarbejde kan fortsættes og udbygges. Nordisk Råd vil ikke få mindre betydning, efter at alle de nordiske lande nu knyttes nærmere sammen med det øvrige Vesteuropa. Tværtimod vil rådets debatter på et mere realistisk grund-